اخبار کوتاه

معاون وزیر راه و شهرسازی:

زمین برای ساخت ۲۸ میلیون واحد نهضت ملی مسکن تامین شد

معاون وزیر راه و شهرسازی با اعلام اینکه زمین برای ساخت ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار واحد طرح نهضت ملی مسکن تامین شد، گفت: تامین اراضی ۴ میلیون واحد مسکونی باید حداکثر تا پایان مرداد به اتمام برسد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت راه و شهرسازی، نشست بررسی روند پیشرفت پروژه‌های طرح نهضت ملی مسکن به ریاست رستم قاسمی وزیر راه و شهرسازی و با حضور معاونان وی در حوزه‌های مسکن، شهرهای جدید، سازمان ملی زمین و مسکن، ریاست بانک مسکن، ریاست بنیاد مسکن در ساختمان دادمان و به شکل ویدیوئی با مدیران کل راه و شهرسازی استان‌ها با بررسی تازه‌ترین روند تامین اراضی، پالایش متقاضیان و اجرای پروژه‌های طرح برگزار شد.

بر اساس تازه‌ترین آمار ارایه شده در جلسه شورای مسکن به ریاست وزیر راه و شهرسازی حدود ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر متقاضی در طرح نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کردند که مراحل نهایی پالایش را در ادارات کل راه و شهرسازی استان‌ها و همچنین شهرهای جدید می‌گذرانند.

بنا بر اعلام «محمود محمودزاده» معاون مسکن و ساختمان، متقاضیانی که در طرح نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کردند تعداد ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر حائز سه شرط (تاهل، عدم بهره‌مندی از تسهیلات دولتی و عدم مالکیت) بوده‌اند.

افزایش قیمت تمام شده، صادرات لبنیات را کاهش داد

سخنگوی انجمن صنایع لبنی گفت: به دلیل افزایش قیمت تمام شده محصولات، مزیت رقابتی این محصولات در بازارهای صادراتی کاهش یافته و عدم حذف تعرفه صادراتی نیز منجر به کاهش شدید صادرات شده است.

به گزارش پیام آشنا، محمدرضا بنی طبا، سخنگوی انجمن صنایع لبنی ایران گفت: وزارت جهاد کشاورزی به دنبال حذف از ۴۲۰۰ تومانی وعده‌هایی را در جهت تأمین سرمایه در گردش واحدهای دامداری و کارخانجات لبنی داده بود که دستورالعمل و شیوه اجرایی بانک‌ها بسیار دشوار بوده و به همین جهت این وعده وزارت جهاد کشاورزی تاکنون به کندی پیش می‌رود.

وی با بیان اینکه تعرفه‌های گمرکی قرار بود از صادرات محصولاتی مانند شیرخشک و کره حذف شود که هنوز به این وعده نیز عمل نشده است، افزود: در واقع بنا بر اخباری که شنیده ایم، کره در فهرست حذف عوارض قرار ندارد اما خامه در این فهرست قرار دارد که با توجه به شباهت این دو محصول، چنین تصمیمی عجیب است.

بنی طبا ادامه داد: قیمت گذاری دستوری مورد انتقاد واحدهای تولیدی قرار گرفته چرا که وقتی دولت یارانه‌ای از محل منابع خود به تولید کننده نمی‌دهد، نباید در بازار دخالت و اقدام به قیمت گذاری دستوری کند.

وی افزود: به دلیل افزایش قیمت تمام شده محصولات، مزیت رقابتی این محصولات در بازارهای صادراتی کاهش یافته و عدم حذف تعرفه صادراتی نیز منجر به کاهش شدید صادرات این محصولات شده ضمن اینکه در داخل کشور نیز با مازاد مواجه هستیم.

قیمت سکه به ۱۵ میلیون و ۴۸۰ هزار تومان رسید

قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز دوشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۱ در بازار آزاد تهران به ۱۵ میلیون و ۴۸۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا، قیمت هر قطعه سکه تمام بهار طرح جدید دیروز دوشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۱ در بازار آزاد تهران به ۱۵ میلیون و ۴۸۰ هزار تومان رسید. همچنین قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۱۴ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان، نیم سکه ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان است.

قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی نیز ۱۸۴۰ دلار و ۶۱ سنت و هر گرم طلای ۱۸ عیار یک میلیون و ۴۳۱ هزار و ۲۶۹ تومان است.

معاون هماهنگی توزیع توانیر:

۳ هزار مگاوات برق به ظرفیت نیروگاهی کشور افزوده شد

معاون هماهنگی توزیع شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق (توانیر) گفت: حدود ۳ هزار مگاوات نیروگاه طی یک سال گذشته به ظرفیت نیروگاهی کشور افزوده شده است.

به گزارش پیام آشنا، «حمیدرضا پیر پیران» افزود: همچنین تعمیرات اساسی قبل از آغاز پیک سال جاری به انجام رسید.

وی پیش‌بینی رشد مصرف برق امسال نسبت به سال قبل را حدود ۳ درصد عنوان و خاطرنشان کرد: در صورت عدم رعایت الگوی مصرف از سوی مشترکان، این رشد قابل افزایش است.

معاون هماهنگی توزیع توانیر رعایت الگوی مصرف برق در بخش‌های خانگی و تجاری را در عبور بی‌دغدغه از اوج بار تابستان راهگشا دانست و خاطرنشان کرد: تنظیم کولرهای گازی روی ۲۴ درجه و استفاده از دور کُند کولرهای آبی مهم‌ترین راهکارهای مدیریت مصرف برق در تابستان است.

پیر پیران گفت: همه واحدهای مختلف وزارت نیرو تمام همت و تلاش خود را به کار گرفتند که امسال گذر بهتری از تابستان ۱۴۰۱ داشته باشیم و مردم نیز می‌توانند با راهکارهای ساده، صنعت برق کشور را در عبور مناسب از پیک تابستان کمک کنند.

قیمت روغن افزایش مجددی نخواهد داشت

اصلاح نظام یارانه‌ها در جهت عادلانه‌تر شدن و واقعی شدن نرخ روغن خوراکی باعث شد احتکار روغن، افزایش بی‌رویه صادرات محصولات حاوی روغن و خروج غیرقانونی روغن از کشور کاهش پیدا کند؛ این در حالی است که پیش از این به دلیل پایین بودن نرخ روغن خوراکی داخلی نسبت به کشورهای همسایه با قاچاق این محصول مواجه بودیم. درواقع به علت ارزان بودن روغن خوراکی در ایران نسبت به کشورهای همسایه، در سال‌های اخیر در کشورهای عراق، افغانستان و پاکستان نیز روغن یارانه‌ای ایران بطور قاچاق منتقل می‌شد و منابع ارزی ملت ایران به جیب کشورهای همسایه می‌رفت.

به گزارش پیام آشنا، امیر هوشنگ بیرشک، دبیر انجمن صنایع روغن نباتی کشور در خصوص وضعیت تولید و توزیع روغن نباتی در کشور گفت: در حال حاضر روغن موردنیاز کشور تامین است و کمبودی در این خصوص نداریم.

وی گفت: با اصلاح نظام یارانه‌های قیمت روغن اصلاح‌شده و اکنون با قیمت‌های مصوب و جدید به بازار عرضه می‌شود و هیچ برنامه‌ای برای افزایش مجدد قیمت روغن در کشور نداریم.

مدیرعامل آبفای البرز:

کولر آبی به اندازه دو نفر آب مصرف می‌کند

مدیرعامل آبفای البرز گفت: با رسیدن فصل گرما و روشن شدن کولرهای آبی، به طور میانگین به اندازه دو نفر به مصرف آب خانوارها اضافه می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، ذوالفقار مهدی زاده با اشاره اینکه طی روزهای آینده دمای البرز به بیش از ۴۰ درجه بالای صفر می‌رسد، اظهار کرد: در این شرایط شاهد افزایش مصرف آب به واسطه استفاده مداوم از کولرهای آبی و افزایش دفعات استحمام و ...هستیم.

وی ادامه داد: به طور میانگین حدود ۲۸ درصد از مصرف روزانه آب شهروندان البرزی به استحمام اختصاص دارد و در روزهای گرم سال این میزان افزایش می‌یابد.

وی همچنین با اشاره به مصرف بالای کولرهای آبی هم گفت: با رسیدن فصل گرما و روشن شدن کولرهای آبی، به طور میانگین به اندازه دو نفر به مصرف آب خانوارها اضافه می‌شود.

وی همچنین با تاکید کرد: در اغلب کشورهای دنیا استفاده از این شکل از سیستم‌های سرمایشی منسوخ شده چون حجم زیادی آب مصرف می‌کنند.

مهدی زاده اضافه کرد: با توجه به اینکه سال به سال از میزان نزولات آسمانی کاسته می‌شود، مصرف آب به واسطه افزایش جمعیت بیشتر می‌شود و به واسطه حجم بالای استخراج، از میزان منابع آب های زیرزمینی کم می‌شود، انتظار می رود مردم مدیریت بیشتری در مصرف داشته باشند.

این مسئول اضافه کرد: اگر در شرایط فعلی مردم با صرف هزینه اندک برای کولرهای آبی خود سایبان نصب و نسبت به تنظیم شناور آن اقدام کنند، مدت زمان استحمام خود را به حدود پنج دقیقه برسانند و برای شستشو هم آب کمتری مصرف کنند، شاهد صرفه جویی ۱۵ تا ۲۰ درصدی در مصرف آب خواهیم بود و می‌توانیم تابستان را بدون مشکل پشت سر بگذاریم.

معاون صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک خبر داد:

اختصاص وام ۵ میلیاردی بدون وثیقه برای واحدهای تولیدی

معاون صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک گفت: واحدهای دارای وضعیت اعتباری مناسب، برای دریافت تسهیلات پنج میلیارد تومانی، نیاز به ارائه وثایق ملکی نخواهند داشت.

به گزارش پیام آشنا، محمدصادق محمدیاری در مورد پرداخت تسهیلات تا سقف ۵ میلیارد تومان بدون ارائه وثیقه، با بیان اینکه انواع وثیقه شامل ملک، محل اجرای طرح، سپرده بلند مدت، چک، سفته، اوراق مشارکت، سهام و ... می‌شود، اظهار کرد: واحدها بر اساس نمره اعتباری که از صندوق دریافت می‌کنند، اعتبارسنجی می‌شوند. واحدهای دارای وضعیت اعتباری مناسب، برای دریافت تسهیلات پنج میلیارد تومانی، نیاز به ارائه وثایق ملکی نخواهند داشت.

محمدیاری در مورد تسهیلات تا سقف ۵ میلیارد تومان دریافت ضمانت‌نامه تا سقف ۵ میلیارد تومان دریافت کنند، واحدهایی هم که در گروه C به بعد قرار می‌گیرند باید ترکیبی از وثایق مورد پذیرش را برای دریافت ضمانت‌نامه به صندوق ارائه کنند.

چک و سفته با امضا مدیران، از صندوق ضمانت‌نامه تا سقف ۵ میلیارد تومان دریافت کنند، واحدهایی هم که در گروه C به بعد قرار می‌گیرند باید ترکیبی از وثایق مورد پذیرش را برای دریافت ضمانت‌نامه به صندوق ارائه کنند.

وی ادامه داد: در واقع نمره اعتباری متقاضیان، تعیین کننده میزان و نوع وثایقی است که برای دریافت ضمانت نامه اخذ و جهت معرفی به منظور دریافت تسهیلات لحاظ می‌شود که مهم‌ترین شاخص‌ها در اعتبارسنجی، وضعیت بازار و تقاضا برای محصول، دارا بودن صورت‌های مالی حسابرسی شده، رتبه اعتباری دریافتی از مؤسسه اعتبارسنجی ایران، همچنین وضعیت فروش و سود حاصل از آن است از طرفی بدهی معوق متقاضی به بانک‌ها نیز در نتیجه اعتبارسنجی تأثیر گذار خواهد بود.

به گفته محمدیاری، این تسهیلات صرفاً در قالب سرمایه در گردش و خرید ماشین آلات جدید جهت توسعه فعالیت قابل پرداخت است که به واحدهای دارای پروانه بهره برداری تعلق می‌گیرد.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز:

مشکلی در توزیع گازوئیل نداریم

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز گفت: تمامی خودروهایی که دارای کارت شخصی نفتگاز هستند می‌توانند در ۳۱ جایگاه استان سوخت گیری انجام دهند که از این بین ۹ جایگاه نیز دارای کارت سوخت اضطراری هستند.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی دلبری با اشاره به اینکه توزیع نفتگاز در جایگاه‌های البرز توقفی نداشته است، اظهار کرد: در حال حاضر ۳۱ جایگاه توزیع نفتگاز در البرز به صورت ۲۴ ساعته فعال هستند و هیچ مشکلی در توزیع وجود ندارد.

وی ادامه داد: تمامی خودروهایی که دارای کارت شخصی نفتگاز هستند می‌توانند در این جایگاه‌ها سوخت گیری انجام دهند که از این بین ۹ جایگاه نیز دارای کارت سوخت اضطرار هستند.

وی افزود: رانندگان خودروهای نفتگاز سوز کارت سوخت اضطرار را در شرایط خاص مانند ترافیتی بودن مسیر برای استفاده از نوگلان خارجی، در انتظار دریافت کارت سوخت شخصی، شرایط بحران و اختلالات احتمالی طبیعی و غیر طبیعی و نیز عدم شارژ سوخت در کارت خودرو متناسب با عملکرد می توانند استفاده کنند.

دلبری گفت: سهمیه خودروهای برون شهری براساس ارسال صورت وضعیت عملکرد توسط سازمان راهداری کل کشور انجام می گردد و رانندگان می‌توانند عملکرد خود را در سامانه www.smartcard.rmto.ir مشاهده کنند.

این مسئول از رانندگان خودروهای درون شهری خواست در سامانه مدیریت مرکزی حمل و نقل درون شهری و حومه به آدرس www.utcms.ir ثبت نام کرده و نسبت به اخذ پروانه فعالیت از شهرداری اقدام و پروانه فعالیت را بصورت سالیانه تمدید کنند.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز در بخش دیگری از صحبت‌های خود به با اشاره به اینکه طی شش ماه گذشته ۵۶۰۰ کارت سوخت جا مانده در جایگاه‌های البرز امحاء شد توضیح داد: کارت‌های امحاء شده به دلیل جماندن در جایگاه‌های عرضه سوخت و عدم پیگیری از طرف مالکین خودروها باطل شدند.

دلبری اضافه کرد: با توجه به هزینه بر و زمانبر بودن درخواست صدور مجدد کارت سوخت، همشهریان می‌توانند پس از بررسی و اطمینان از جماندن کارت‌های سوخت در جایگاه‌های سطح استان البرز با در دست داشتن مدارک شناسایی تا ۲۰ روز به جایگاه مورد نظر و پس از آن به مدت ۱۰ روز به نواحی سه گانه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز (کرج، ساوجبلاغ و نسا) مراجعه و کارت سوخت خود را دریافت کنند.

دلبری افزود: کارت‌های جاماندە پس از زمان‌های اشاره شده جهت جلوگیری از هرگونه سوء استفاده غیر فعال و تراشه آنها امحاء می‌شوند.

شرکت پشتیبانی امور دام البرز خبر داد:

خرید توافقی جو برداشتی از مزارع البرز

سرپرست شرکت پشتیبانی امور دام سازمان جهاد کشاورزی البرز گفت: خرید توافقی محصول جو برداشتی از مزارع البرز را شرکت پشتیبانی امور دام این استان را عهده دار شد.

به گزارش پیام آشنا، محمدضا راستگو قیمت توافقی خرید محصول جو از کشاورزان در سال جاری را ۱۰ هزار و ۵۰۰ تومان عنوان کرد و افزود: در سال جاری با حضور در جلسات ستاد برداشت غلات شهرستان ها اطلاع رسانی در خصوص نرخ خرید این محصول و شرایط خرید اعلام شد.

وی گفت: این محصول با سه درصد افت مفید و ۲ درصد افت غیر مفید با قیمت اعلام شده در ورودی مرکز خرید شرکت پشتیبانی امور دام خریداری می شود.

وی با بیان اینکه تاکنون ۲۵۳ تن محصول جو آبی خریداری شده، گفت: پیش از این در سال ۹۵-۹۴ یکبار خرید جو از کشاورزان انجام شد که این محصول ذخیره سازی شد ولی در سال جاری نسبت به گذشته استقبال کمتر است.

راستگو دلیل این کاهش خرید را دو مورد دانست و افزود: ممکن است قیمت خرید این محصول از کشاورزان در سطح بازار بیش از قیمت اعلامی از سوی شرکت پشتیبانی باشد و یا اینکه پیش از خرید، کشاورزان محصول را برداشت کرده و برای خوراک دام ها یا بذر ذخیره سازی کرده اند.

وی گفت: دیگر نهاده های دامی همچون ذرت و سویا به وفور از بندر عباس و بندر امام خمینی (ره) در جنوب کشور وارد می شود که ذرت در سیلوی پارس افق هنگترد و سویا در انبار شرکت پشتیبانی ذخیره سازی می شود.

نوسان قیمت شوینده‌ها ربطی به نرخ پلیمر ندارد

رئیس انجمن ملی صنایع پلیمر با بیان اینکه مبنای قیمت گذاری محصولات پلیمری مبتنی بر ارز نیما و قیمت‌های جهانی است، گفت: طی یکسال گذشته نوسان بزرگی در نرخ گذاری ها وجود نداشته است.

به گزارش پیام آشنا، سعید ترکمان با بیان اینکه مبنای قیمت گذاری محصولات پلیمری در بورس کالا بر اساس نرخ ارز در سامانه نیما بانک مرکزی است، افزود متوسط نرخ محصولات پلیمری مورد استفاده در صنایع شوینده برای بسته بندی و بطری که در بورس کالا به فروش می‌رسند تا هفته گذشته به ازای هر کیلوگرم مبلغ ۲۴ هزار و ۷۰۰ تومان بوده است.

رئیس انجمن ملی صنایع پلیمر با بیان اینکه طی یکسال اخیر نوسان بزرگی در روند قیمت ارز نیمایی وجود نداشته است گفت: هرچند قیمت دلار سامانه نیما طی هفته‌های اخیر در محدوده ۲۶ هزار و ۷۰۰ تومان با نوسان مواجه شد اما در یکسال گذشته از نوسان‌های بزرگ در این سامانه خبری نبوده است.

این مقام مسئول با بیان اینکه قیمت محصولات پلیمری در بورس کالا وابسته به قیمت جهانی و قیمت ارز هستند، افزود: با توجه به عدم تغییر با اهمیت قیمت ارز در سال گذشته و همچنین روند متعادل قیمت‌ها در بازارهای جهانی، می‌توان گفت معاملات محصولات پلیمری در روندی ثابت و کم نوسان طی یکسال اخیر روبرو بوده اند بر این اساس نوسان یکباره و جهش قیمت پلیمری ها و سرایت آن به سایر صنایع از جمله شوینده‌ها ملاحظه‌نمی‌شود.

در ادامه روند تغییرات قیمت پایه پلی اتیلن بادی و پلی اتیلن ترفتالات بطری در سال قبل و امسال آمده است.

یادداشت

داستان تلخ قیمت گذاری

در بحبوحه جنگ جهانی اول، هر دو کشور آلمان و انگلستان دچار تورم شدید شدند. از یکسو تورم عمومی افزایش یافت و از سوی دیگر دولت‌ها به سمت کنترل قیمت‌ها حرکت کردند. از ابتدا قرار بر آن شد که کنترل دستوری فقط بر دو کالای اساسی شیر و تخمرغ اعمال شود. اما دولت‌ها به تدریج حوزه مداخله خود را گسترش دادند. هرچه آتش جنگ بیشتر شعله‌ور می‌شد، تورم بیشتر افزایش می‌یافت و دولت‌ها ناچار می‌شدند دخالت بیشتری در حوزه قیمت‌ها کنند. آلمان‌ها طرح سازمان یافته‌ای را تدوین کردند که «هیندنبورگ» نام گرفت. هر کالایی که از سوی دولتمردان آلمان به نوعی به درد بخور تلقی می‌شد، در برنامه «هیندنبورگ» جای گرفته بود.

برنامه «هیندنبورگ» به تدریج سرتا پای نظام اقتصادی آلمان را فراگرفت. قیمت دستمزد سود و... همه دستگاههای دولتی برای اجرای این برنامه تجهیز شدند. اما پیش از آنکه این برنامه به سرانجامی برسد، شکستی مفتضحانه از راه رسید. امپراتوری آلمان فروریخت و همه بوروکراسی اداری برای کنترل قیمت‌ها با بروز یک انقلاب، خونین از هم پاشید.

انگلستان هم این سیاست‌ها را در طول جنگ به کار بست؛ اما آمریکا در سپتامبر ۱۹۱۷ وارد جنگ شد و هر کمبودی که انگلیسی‌ها داشتند، برایشان تامین کردند. چنین بود که خطر فروپاشی برطرف شد.

هیتلر هم پس از آنکه به قدرت رسید، همین سیاست را اجرا کرد. نظام اقتصادی هیتلر نوعی نظام سوسیالیستی مانند حکومت استالین در شوروی بود، تنها تفاوت آن بود که اصطلاحات اقتصاد بازار برای حفظ ظاهر نمایش داده می‌شد. در آلمان هیتلری شرکت‌هایی بودند که نام آن را «بنگاه‌های خصوصی» گذاشته بودند. اما فقط نام خصوصی بر سر آنها نقش بسته بود؛ زیرا مالکان آنان را «کارگزاران اجرایی» می‌نامیدند که چیزی جز مدیران منصوب دولت نبودند. مشابه همان شرکت‌هایی که در ایران ما آنها را خصولتی می‌نامیم.

در ایران هم علاقه وافر به انقیاد و تحت فرمان درآوردن بازارها، تاریخی بس طولانی دارد. در سال ۱۲۸۴ و در زمان حکومت مظفرالدین‌شاه، بحران اقتصادی ناشی از کسری بودجه دولت و تورم به اوج خود رسید و قیمت‌ها از جمله قیمت قندوشکر با افزایش قابل ملاحظه‌ای روبه‌رو شد. عده‌ای از مردم شکایت به حاکم تهران بردند. علاءالدوله، حاکم تهران ۱۷ نفر از فروشندگان قندوشکر تهران را احضار کرد و دلایل گرانی را از آنان جویا شد؛ اما از آنجا که از توضیحات آنها قانع نشد، دستور داد تجار را به فلک بزنند و چوب به پاهای آنان بزنند. در میان تنبیه‌شدگان پیرمردی از بازاریان صاحب‌نام تهران به نام سیدهاشم قندی حضور داشت که علاءالدوله از وی پرسید چرا قند را گران می‌فروشی که قندی در پاسخ چنین گفت: «هر سایه پیشامد جنگ روسیه و ژاپن قند کمتر می‌آید و باز در تهران ارزان‌تر از شهرستان‌ها است. به همین واسطه تاجران بزرگ، قند و شکر را گران‌تر می‌فروشند.» چنین بود که قندفروشان تاوان جنگ روسیه و ژاپن را دادند و دادگاه قند روی دادگاه بلخ را سفید کرد. بسیاری از مورخان این برخورد با بازاریان را در زمره اولین جرقه‌های انقلاب مشروطه می‌دانند.

به هرحال تثبیت یک قیمت کلیدی همچون نرخ ارز یا سود بانکی، فقط به آن بازار محدود نمی‌ماند و نیازمند مداخلات گسترده در بازارهای دیگر است؛ زیرا قیمت‌ها در زنجیره تولید به‌صورت سریالی به هم مرتبط هستند. فرض کنید دولت تصمیم می‌گیرد همچون شرایط فعلی، قیمت خودرو را به‌صورت دستوری بسیار پایین‌تر از نرخ بازار تعیین کند. در این صورت خودروسازان هم خواستار آن هستند که فولاد هم به قیمت یارانه‌ای به آنها داده شود تا بتوانند قیمت تمام‌شده خود را پایین نگه دارند. این قیمت از یکسو به رانت بالا در بازار فولاد منجر می‌شود و از سوی دیگر مردمی را که سهامدار شرکت‌های فولادی هستند، متضرر می‌کند. از طرف دیگر فولادسازان که محصول خود را با قیمت ارزان‌تر به بازار می‌دهند، می‌خواهند سنگ آهن را به قیمت ارزان‌تری تهیه کنند و این همان سیکل معیوبی است که در هر صنعتی می‌تواند بارها تکرار شود.

علاوه بر زنجیره تولید، سیکل معیوب دیگری در خود بنگاه ایجاد می‌شود. برای مثال در صنعت خودرو که قیمت‌ها به‌صورت دستوری پایین نگه داشته شده‌اند، عملا فروش بیشتر به معنای زیان بیشتر است و به همین دلیل بسیاری از خودروسازان به بهانه کمبود قطعات، خودرو را احتکار می‌کنند و از عرضه آن به بازار استنکاف می‌کنند. کاهش عرضه، خود موجب افزایش قیمت بازار و در نتیجه تعمیق شکاف قیمتی بین قیمت دولتی و قیمت بازار می‌شود. افزایش شکاف قیمتی باز هم خودروسازان را به عرضه کمتر وادار می‌کند و این سیکل معیوب می‌تواند بارها و بارها تکرار شود.

از آنجا که خودرو در ایران از یک کالای مصرفی به یک کالای سرمایه‌ای تبدیل شده است، قیمت آن می‌تواند در سایر بازارهای دارایی همچون سکه، مسکن و کالاهای بادوام تاثیرگذار باشد؛ زیرا در بازار دارایی‌ها آنچه در میان‌مدت مدنظر قرار می‌گیرد، قیمت‌های نسبی است و اگر یک بازار جسبندگی بسیاری در هنگام کاهش قیمت‌ها از خود نشان دهد، این چسبندگی می‌تواند به سایر بازارها هم تعمیم یابد.

تورم بلای آسمانی یا مرضی نیست که ما ندر طاعون فرود آمده باشد. تورم نوعی سیاستگذاری است که افرادی با این تصور که شر آن کمتر از بیکاری است، دست به دامنش می‌شوند. اما واقعیت این است که تورم علاج بلندمدت نیست و مرض بیکاری را درمان نمی‌کند. افزایش نقدینگی همچون آتش پرحرارتی است که بر زبر دیگ قیمت‌ها برپا شده است؛ جایی که سیاستگذار تلاش می‌کند تا با فشار آوردن بر در دیگ از سرریز آن جلوگیری کند. اما حرارت آتشین از زیر دیگ و فشار دستوری بر سر دیگ، می‌تواند به انفجار آن منجر شود.

جان میناردِ کینز، اقتصاددان شهیر و فردی که از او به نام پدر علم اقتصاد کلان یاد می‌شود، سال‌ها پیش در جمله‌ای معروف گفته بود: «در بلندمدت همه ما مرده‌ایم.» اگرچه این سخن دقیقا درست است، ولی روی دیگر سکه آن است که تا نتوانیم تعریف دقیقی از کوتاه‌مدت ارائه کنیم، درک روشنی از بلندمدت نخواهیم داشت. دولت‌هایی که در کوتاه‌مدت تورم ایجاد می‌کنند، بر این باورند که در بلندمدت دیگر بر مصدر کار نیستند و از مسوولیت اجتماعی آن معاف هستند؛ اما هیچ‌گاه به این موضوع توجه ندارند که برای بسیاری از مردم، کوتاه‌مدت به سرعت به بلندمدت تبدیل می‌شود و تورم بلندمدت آن‌قدر در زندگی مردم رسوخ می‌کند که دیگر هیچ‌کس احساسی از دوره کوتاه‌مدت ندارد.

دکتر علی فرحبخش
Alborz.payam@gmail.com